آرمان ملّی
armanmeli.ir
سال پنجم
شماره ۱۹۲۸
چهارشنبه
۱۴۰۳ • ۰۷ • ۰۴
۲۱ ربیع‌الاول ۱۴۴۶/ ۲۵ سپتامبر ۲۰۲۴

یادداشت

انفجار پیجرها و چالش حزب‌ا...

محمد حسین واحدی
کارشناس مسائل بین‌الملل

اخیرا در لبنان اتفاقات عجیبی افتاده است. اگر یادتان باشد، قبل از این اتفاقات کشورهای مختلف وضعیت لبنان را بحرانی و شهروندان خود را به ترک این کشور موظف کردند. طی چند روز اخیر اتفاقی افتاده که قابل توجه است. یکسری دستگاه هایی مانند گوشی تلفن همراه که پیجر نام دارند شروع به انفجار در دست و جیب صاحبان خود کردند. این وسیله یک پیام گیر ارتباطی قابل حمل است. شخص ارسال کننده با گرفتن شماره پیجر طرف مقابل پیام عددی، حرفی یا صوتی خود را ارسال می‌کند. نیروهای حزب‌ا... اغلب از این وسیله برای ارتباط بین خود استفاده می‌کردند و اسرائیل برای ضربه زدن به حزب‌ا... از این طریق اقدام کرد. سید حسن نصرا... در یکی از سخنرانی های خود استفاده از موبایل را خطرناک دانست و از اعضای خود خواست از فناوری پایین‌تری مانند پیجر برای ارتباط بین خود استفاده کنند. اما با این حال ما شاهد انفجار این دستگاه ها هستیم. سازنده این پیجرها که شرکت آپولو گولد واقع در تایوان بود پس از بازرسی پلیس تایوان متوجه شدند که سازنده اصلی این پیجرها یک شرکت در اروپاست. مالکیت ساخت این شرکت به یک کمپانی مجارستانی برون سپاری شده بود. حتی ماده منفجره به اسم petn در آنها به مقدار ۲۰ تا ۵۰ گرم هنگام تحویل به لبنان جاسازی شده بود. ووقتی به لبنان رسید مانند بمبی کنترلی در دستان اسرائیل قرار داشت. اگر یادتان باشد گوشی های سری نوت سامسونگ یک زمانی در جیب کاربران خود به دلیل مشکلات سخت افزاری منفجر می شد. اما این بار بحث امنیتی در میان است اسرائیل با نفوذ به شرکت باتری های سازنده این پیجرها توانسته مقادیر زیادی مواد منفجره را در داخل باتری این پیجرها جاسازی کند. احتمال جاسوسی و شنود نیز طی این سال ها نیز می رود. زیرا که حزب‌ا... به این پیجرها جدیدا مشکوک شده بود و قصد داشت آنها را از میان سربازان خود جمع آوری کند. که اسرائیل فهمیده و سریع عملیات خود را برای انفجار آنها شروع کرد. لذا تصور می شود این یک اشتباه است که از فناوری های بومی استفاده نمی‌کنند و ابتکار عمل را به دست دشمن می دهند. زیرا این پیجرها در بین نیروهای مقاومت به صورت گسترده وجود دارد. در حالی که شرکت ایرانی صاایران پیجر داخلی تولید می‌کند و محور مقاومت اشتباه کردند و از این پیجرها استفاده کردند. مشابه این اتفاق از طریق واردات کانکتورهای آلوده در ایران نزدیک بود رخ دهد که خوشبختانه با تلاش نیروهای اطلاعاتی ایرانی ناکام ماند. البته این انفجارها در لبنان حمله سایبری یا خرابکاری صرف نیست بلکه یک جنگ الکترونیک آشکار است. جدیدا انفجار پیجرها فقط مساله نیست بلکه تمام لوازم الکترونیکی خارجی از جمله بی سیم، موبایل و جدیدا حتی طبق اخبار یک موتور سیکلت نیز شامل این حملات می شوند. یک سوال مطرح می شود اینجا که چرا با وجود رد شرکت مجارستانی و ژاپنی که محصولات شان سالم بوده و هیچ مشکلی نداشت. این اتفاق رخ داد چرا که اسرائیل یک واحد سایبری دارد به نام ۸۲۰۰ و افراد جذب شده این واحد بعد از اتمام خدمت وارد شرکت ها و کمپانی های خارجی می‌شوند. حتی بعد از رفتن به آن کمپانی ارتباط خود با اسرائیل را حفظ می‌کنند. احتمالا این افراد در این خرابکاری الکترونیکی دست داشته اند.

دیدگاه

محمدجواد جمالی مطرح کرد:

تلاش دلواپسان برای جلوگیری از تماس احتمالی

مسعود پزشکیان عازم نخستین سفر خود به نیویورک شد، در حالی که قریب به اتفاق کارشناسان معتقدند «نباید منتظر اتفاق خاص دیپلماتیک در این سفر بود»، جریان منتقد دولت از تریبون ها و رسانه های شان دائم به رئیس جمهور و هیأت همراه او آلارم می دهند. یک نماینده سابق مجلس درباره حساسیت زیاد جریان منتقد دولت به سفر نیویورک اظهار داشت: با توجه به شرایط فعلی منطقه و معادلات سیاسی داخل آمریکا معتقدم نباید توقع زیادی برای مشاهده تغییراتی در روابط ایران و آمریکا در این برهه زمانی داشت. محمدجواد جمالی نوبندگانی گفت: کمتر از ۴۰ روز دیگر انتخابات ریاست جمهوری آمریکا برگزار می‌شود و سیاستمداران این کشور بیشتر تمرکز خود را روی آن رخداد قرار داده‌اند. از آنجا که هنوز مشخص نیست چه کسی رئیس جمهور بعدی آمریکا خواهد بود، دولت مستقر در کاخ سفید ریسک نمی‌کند که وارد مذاکره با ایران شود؛ اگر هم چنین اقدامی کند صرفا هدفش مذاکره‌ای برای مذاکره خواهد بود تا برای استقرار دولت جدید زمان بخرد. این فعال سیاسی اصولگرا با بیان اینکه مذاکره با دولت فعلی آمریکا هیچ نتیجه و دستاوردی ندارد، اظهار کرد: شرایط ملتهب منطقه به ویژه در غزه و لبنان و ترور اسماعیل هنیه در تهران دیوار بی اعتمادی بین تهران و واشنگتن را بلندتر کرد، از این رو راه دستیابی دو کشور به یک توافق طولانی‌تر شده است. در مجموع وضعیت منطقه و روابط ایران و آمریکا به گونه‌ای است که حتی دو کشور در پیش زمینه توافق نیز قرار ندارند، وی ادامه داد: آقای پزشکیان بارها اعلام کرده است که در راستای منویات و رهنمودهای رهبری قدم برمی‌دارد بنابراین اگر بخواهد ارتباطی با مقامات آمریکایی بگیرد، قبل از آن باید هماهنگی لازم را با رهبر معظم انقلاب انجام داده باشد، ثانیا این ارتباط در سطح رئیس جمهور آمریکا یعنی آقای بایدن باشد. در مجموع بعید می‌دانم آقای پزشکیان خارج از این دایره عمل کند. این نماینده ادوار مجلس یادآور شد: کسانی هم که نسبت به سفر نیویورک هشدار می‌دهند، می‌خواهند از ملاقات یا تماس تلفنی احتمالی بین رئیس جمهور ایران و آمریکا پیشگیری کنند. البته خود آنها هم می‌دانند چنین تماس مستقیم یا غیرمستقیم بین هیأت ایرانی و آمریکای اتفاق نمی‌افتد. جمالی گفت: آقای عراقچی در حوزه سیاست خارجی با تجربه است و با متانت و عقلانیت عمل می‌کند. از آنجا که او در سفر نیویورک همراه رئیس جمهور است، بسیار کمک خواهد کرد تا ضمن پرهیز از مشکلات احتمالی، سفر به اهداف خودش نزدیک شود.

فریدون مجلسی در گفت‌وگو با «آرمان ملی»:

پزشکیان باید نگرش ایران را نسبت به جامعه جهانی تغییر دهد

تصمیم درباره لغو تحریم‌ها به داخل کشور ارتباط دارد نه بیرون

آغاز دوباره مذاکرات با تصمیم حاکمیت امکان‌پذیر است نه پزشکیان

آرمان ملی- احسان انصاری: مهم‌ترین دغدغه‌های رئیس جمهور در نیویورک چیست؟ پزشکیان چگونه می‌تواند زمینه‌های آغاز دوباره مذاکرات و لغو تحریم‌ها را به وجود بیاورد؟ آیا پزشکیان با هدف لغو تحریم‌ها به نیویورک سفر کرده است؟ «آرمان ملی» برای پاسخ به این سوالات با فریدون مجلسی، تحلیلگر روابط بین‌الملل گفت‌وگو کرده است. مجلسی در این زمینه معتقد است: «این پزشکیان و دولتی که تشکیل داده نیست که باید در این زمینه تصمیم‌گیری کند و بلکه تصمیم‌گیری درباره آینده مذاکرات با حاکمیت است. حاکمیت در ایران نیز اگر گمان می‌کند با همین روشی که در پیش گرفته می‌تواند به نتیجه برسد همین راه را ادامه خواهد داد و در صورتی که متوجه شده این راه به نتیجه نخواهد رسید باید در رویکردی که در پیش گرفته تجدید نظر کند. ما در برخورد با تنش‌های منطقه‌ای و مساله فلسطین مطلوب است براساس آنچه در سازمان ملل تصمیم گیری شده عمل کنیم و تلاش کنیم در این راستا حقوق کشور فلسطین را استیفا کنیم. راه دیگری به جز این وجود ندارد و بلکه تنها راه حلی که وجود دارد جنگ و تنش‌های نظامی و سیاسی است که در سال‌های اخیر وجود داشته است.» در ادامه ماحصل این گفت‌وگو را می‌خوانید.

مهم‌ترین دغدغه‌های رئیس جمهور در سفر به نیویورک چیست و پزشکیان چگونه تلاش خواهد کرد در دیدار و گفت‌وگو با رهبران کشورهای جهان این دغدغه‌ها را مرتفع کند؟

مهم‌ترین دغدغه رئیس جمهور زمینه سازی برای آغاز مجدد مذاکرات و لغو تحریم‌ها خواهد بود. با این وجود من فکر نمی‌کنم آقای پزشکیان در سفر به نیویورک به این مهم دست پیدا کند. این در حالی است که رئیس جمهور در آستانه سفر به نیویورک دوباره درباره اسرائیل موضع گیری کردند و خواستار از بین رفتن اسرائیل شدند. واقعیت این است که کشورهای غربی برای تحقق اهداف ایران در زمینه لغو تحریم‌ها و مذاکرات تنها با همین مواضع ایران درباره اسرائیل مشکل دارند و کشورهای غربی علاقه‌ای به مذاکره و لغو تحریم‌ها با ایران از خود نشان نمی‌دهند. و ترجیح می‌دهند ایران همچنان در وضعیت تحریم و شرایط سخت اقتصادی قرار داشته باشد. کشورهای غربی همواره برخلاف مواضع ایران موضع گیری می‌کنند و همواره به دنبال بقای رژیم اسرائیل هستند. در واقع کشورهای غربی با سیاستی که ایران در مقابل اسرائیل در پیش گرفته در جنگ قرار دارند. آقای رئیس جمهور عنوان کردند که ایران در سازمان ملل متحد به دنبال صلح و امنیت است. این در حالی است که تنها در شرایطی می‌توان از صلح صحبت کرد که دلایل جنگ از بین نرود و یا تلاش نشود که زمینه‌های تنش کاهش پیدا کند. من فکر می‌کنم این موضوعی است که جمهوری اسلامی باید درباره آن تصمیم گیری کند و آقای پزشکیان به تنهایی نمی‌تواند در این زمینه تصمیم گیرنده نهایی باشد.

در چنین شرایطی پزشکیان نمی‌تواند در سازمان ملل شرایط آغاز مذاکرات را فراهم کند؟

آقای پزشکیان شخصا انسان مومنی هستند و به شعار صلح‌طلبی پایبند هستند. به همین دلیل نیز فکر می‌کنند همه کشورهای جهان و به خصوص جهان اسلام پشت این شعار قرار دارد و با وحدت در این زمینه اقدام خواهد کرد. شاید ایشان هم مانند برخی در داخل کشور گمان می‌کنند که همه کشورهای اسلامی مانند آنچه دلخواه ماست در مقابل اسرائیل متحد خواهند شد. این در حالی است که در واقعیت چنین چیزی وجود ندارد و اکثر کشورهای اسلامی خود را متعهد به اعتقاد جمهوری اسلامی درباره اسرائیل نمی‌داند. در شرایط کنونی مهم ترین، ثروتمندترین و قدرتمندترین کشور عربی یعنی عربستان راه توسعه و پیشرفت و قدرتمند شدن را در پیش گرفته و در این راه نیز هیچ جنگ و جنگ طلبی وجود ندارد. این کشور و بسیاری از کشورهای منطقه به این نتیجه رسیده‌اند که تنها از راه دوری از جنگ و جنگ طلبی است که می‌توانند در مسیر توسعه و پیشرفت قرار بگیرند.

در چنین شرایطی پزشکیان درباره وعده لغو تحریم‌ها که به مردم داده بود چه رویکردی باید در پیش بگیرد؟

این پزشکیان و دولتی که تشکیل داده نیست که باید در این زمینه تصمیم‌گیری کند و بلکه تصمیم گیری درباره آینده مذاکرات با حاکمیت است. حاکمیت در ایران نیز اگر گمان می‌کند با همین روشی که در پیش گرفته می‌تواند به نتیجه برسد همین راه را ادامه خواهد داد و در صورتی که متوجه شده این راه به نتیجه نخواهد رسید باید در رویکردی که در پیش گرفته تجدید نظر کند.

ما در برخورد با تنش‌های منطقه‌ای و مساله فلسطین مطلوب است براساس آنچه در سازمان ملل تصمیم‌گیری شده عمل کنیم و تلاش کنیم در این راستا حقوق کشور فلسطین را استیفا کنیم. راه دیگری به جز این وجود ندارد و بلکه تنها راه حلی که وجود دارد جنگ و تنش‌های نظامی و سیاسی است که در سال‌های اخیر وجود داشته است. آقای پزشکیان باید این شرایط را برای حاکمیت تشریح کند و توضیح بدهد که ما هر جا رفتیم اعم از کشورهای غربی و شرقی به دلیل سیاست هایی که ما در دهه‌های گذشته درعرصه بین‌المللی در پیش گرفته‌اند حاضر نیستند از تحریم‌ها دست بکشند. تحریم‌های فعلی نیز توسط آمریکا اعمال شده و همه کشورهای جهان از تحریم‌های آمریکا در مقابل ایران تبعیت می‌کنند. به همین دلیل نیز کشورهای جهان ایران را از نظر تبادلات اقتصادی و به خصوص بانکی تحت فشار قرار داده‌اند. در چنین شرایطی است که ایران ناچار است تحریم‌ها را دور بزند که این وضعیت نیز هزینه‌های زیادی برای کشور به همراه داشته است. ایران شاید بتواند از طریق صرافی‌ها تحریم‌ها را دور بزند، اما در ابتدا باید برادری خود را نسبت به کشورهای دیگر ثابت کند تا کشورهای دیگر نیز این تحریم‌ها را اجرا نکنند. اثبات برادری نیز شامل عمل به قوانین و تعهدات بین‌المللی است.

> **تحریم‌های فعلی نیز توسط آمریکا اعمال شده و همه کشورهای جهان از تحریم‌های آمریکا در مقابل ایران تبعیت می‌کنند. به همین دلیل نیز کشورهای جهان ایران را از نظر تبادلات اقتصادی و به خصوص بانکی تحت فشار قرار داده‌اند. در چنین شرایطی است که ایران ناچار است تحریم‌ها را دور بزند که این وضعیت نیز هزینه‌های زیادی برای کشور به همراه داشته است**

> **آقای پزشکیان شخصاً انسان مومنی هستند و به شعار صلح طلبی پایبند هستند. به همین دلیل نیز فکر می‌کنند همه کشورهای جهان و به خصوص جهان اسلام پشت این شعار قرار دارد و با وحدت در این زمینه اقدام خواهد کرد. شاید ایشان هم مانند برخی در داخل کشور گمان می‌کند که همه کشورهای اسلامی مانند آنچه دلخواه ماست در مقابل اسرائیل متحد خواهند شد. این در حالی است که در واقعیت چنین چیزی وجود ندارد و اکثر کشورهای اسلامی خود را متعهد به اعتقاد جمهوری اسلامی درباره اسرائیل نمی‌داند**

فکر می‌کنید پزشکیان از چنین توانایی و اختیاراتی برخوردار است که بتواند دیدگاه حاکمیت را درباره سیاست خارجی تغییر بدهد؟

اولین و مهم‌ترین کاری که پزشکیان در این زمینه باید انجام بدهد این است که در داخل کشور تغییر نگرش درباره تصمیم‌گیری به وجود بیاورد. تنها در چنین شرایطی است که می‌توان نسبت به گره گشایی از مذاکرات و لغو تحریم‌ها خوشبین بود. این نکته را نیز باید در نظر گرفت که نتیجه انتخابات آمریکا علی رغم اینکه در لغو تحریم‌های ایران تأثیری ندارد، اما می‌تواند زمینه ساز به قدرت رسیدن ترامپ باشد که در زمانی که قدرت را در اختیار داشت بسیاری از معادلات بین‌المللی را به هم زد. ترامپ یکی از کسانی بود که نتانیاهو را به توسعه طلبی و جنگ ترغیب می‌کرد و ابزارهای لازم را در اختیار او قرار می‌داد. من بیش از دو سال پیش وقتی هنوز صحبت از کاندیدا شدن این افراد مطرح نشده بود، حدس زدم که در این دوره بایدن و ترامپ پیش می‌آیند و می‌دانستم که هیچ کدام موفق نخواهند شد. اتفاقاتی که تاکنون رخ داده بیشتر به زیان ترامپ بود. بایدن کار عاقلانه‌ای کرد و کنار کشید شرایط دموکرات‌ها که با باقی ماندن او در رقابت‌ها به خطر می‌افتاد امروز وضعیت بهتری دارد. این تحول بسیار مهمی بود. ترامپ در تبلیغات خود در حمایت از اسرائیل افراط می‌کند.

مردم آمریکا از تعهداتی که اسرائیل برای آمریکا ایجاد کرده و هزینه‌هایی که ساخته دل خوشی ندارند و حمایت بی‌چون و چرای ترامپ در این رابطه به زیانش تمام می‌شود. سیاست‌های کلی آمریکا توسط منافع ملی آمریکا تعیین می‌شود. توسط سازمان‌های بزرگ اداری، تحقیقاتی، پژوهشی، علمی و... منافع شناسایی، مبانی مشخص و دولت مامور اجرای آن‌ها می‌شود. روسای جمهور و احزاب حدی برای تاثیرگذاری دارند؛ روی مالیات‌ها، بیمه‌ها گزینش قضات دیوان عالی کشور که از دور خارج می‌شوند و باید جایگزین‌هایی داشته باشند و روی حوادث فوری نظامی و طبیعی و... تاثیر دارند. کاملا هریس در سایر مسائل و موضوعات کلان ادامه دهنده راه روسای جمهور پیشین و البته دنباله رو جو بایدن خواهد بود. کارنامه بایدن نزد آمریکایی‌ها مثبت ارزیابی شده و ادامه دادن راه جو بایدن امری منفی به نظر نمی‌رسد.

گزارش «آرمان ملی» از احتمال آغاز مذاکرات هسته‌ای در سازمان ملل:

تلاش برای آغاز مذاکرات در سازمان ملل به وقت مسقط

ادامه از صفحه ۲| هرچند تلاش‌های دو طرف درگیر در پرونده هسته‌ای در سازمان ملل قابل مشاهده است اما ترکیبی از دیپلمات‌هایی که رئیس جمهور ایران را در سازمان ملل متحد همراهی می‌کنند نشان از آن دارد که اتفاقات جدیدی در پیش است. خالقان برجام یعنی ظریف، عراقچی و تخت روانچی بار دیگر در آمریکا دور هم جمع شده‌اند و تلاش دارند که پیغام‌های مبتنی بر منافع ملی ایران به جهان ارسال کنند. هرچند برخی رسانه‌ها در ایران این روزها به رئیس جمهور ایران توصیه دارند که در ارتباط با مساله جنگ در خاورمیانه به جد صحبت کند اما تیم حاضر در آمریکا ضمن تاکید بر حقوق مردم فلسطین خواستار آتش بس در غزه و محکومیت صهیونیست‌ها هستند و بر انتقام ایران در ماجرای ترور اسماعیل هنیه تاکید دارند اما وزن دیپلمات‌های ایران در سازمان ملل در ارتباط با مساله هسته‌ای نمایان است. در اینجا اما این سوال به وجود می‌آید که مذاکرات در چه سطحی در سازمان ملل متحد در دستور کار خواهد بود.

تاکید بر مذاکرات مسقط

در نهایت تا اینجای کار و بر اساس اخباری که منتشر شده پیام‌هایی بین ایران و آمریکا در سازمان ملل متحد جا به جا شده است که خروجی آن در این حد در رسانه‌ها منعکس شده که تلاش‌های دو طرف برای احیای مذاکرات هسته‌ای در سازمان ملل جواب داده است. در این معنا که طرفین در پیغام رسانی به یکدیگر بر امتداد مذاکرات مسقط یعنی همان مذاکراتی که در دولت قبل در ارتباط با کاهش تنش و رفع برخی چالش‌ها برگزار شد؛ تاکید کرده‌اند از این رو می‌توان دستاورد ایران در سازمان ملل را احتمالا در آینده و در امتداد مذاکرات مسقط مشاهده کرد با این وجود یک دست انداز بسیار بزرگ در این مسیر وجود دارد و آن انتخابات آمریکا و نتیجه انتخابات در ایالات متحده است. تا انتخابات آمریکا حدود ۴۰ روز زمان باقی است و البته در این ۴۰ روز نتانیاهو ممکن است دست به هر اقدامی بزند که پرونده هسته‌ای ایران برای ایران و آمریکا به پرونده دست دوم تبدیل شود. اما به نظر می‌رسد بر اساس اخبار منتشر شده ایران و آمریکا تصمیماتی در ارتباط با احیای مذاکرات گرفته‌اند شاید از این منظر باشد که عباس عراقچی هم اعلام کرده احتمالا روزهای بیشتری را در نیویورک خواهد ماند. انتخاب در ارتباط با توافق ایران و آمریکا برای مذاکرات اینگونه نوشت: «پیام اخیر ایالات متحده به ایران برای احیای هرچه سریعتر مذاکرات دوجانبه با استفاده از فرصت «نیویورک» معنادار است. این پیام که درخواست احیای کانال «مسقط» برای مذاکره دوجانبه تهران و واشنگتن را در حاشیه نشست مجمع عمومی پیش کشیده است، نمی‌تواند فارغ از فهم دولتمردان آمریکایی نسبت به واقعیاتی باشد که با روی کار آمدن دولت جدید در ایران یکی پس از دیگری پدیدار می‌شود و می‌تواند زمینه‌ساز تغییر معادلات نزاع هسته‌ای شود.»

تلنگر

پشت پرده مخالفت ایران و ارمنستان با تغییر معادلات در قفقاز

جنگ کریدورها

اخیرا «کریدور زنگزور» زمینه‌ساز تنش شده است آن هم در شرایطی که بازیگران منطقه‌ای مختلف به دنبال تحقق منافع خود هستند. به ادعای ناظران از منظر ترکیه، این کریدور قابلیت آن را دارد تا جغرافیای مدنظر آنکارا را به هم متصل کند. برای آذربایجان، این مسیر راهی است برای اتصال به نخجوان. ایالات متحده نیز به دنبال کانالی است برای انتقال انرژی آسیای مرکزی به اروپا از طریق ارمنستان و گرجستان و دور زدن چین و روسیه. در مقابل، روسیه قصد دارد امنیت مرزی‌اش را با حضور نظامی در قفقاز جنوبی افزایش دهد. ارمنستان و ایران در مورد پیامدهای سهم خواهی بازیگران از این کریدور نگران هستند. در حالی که دولت ارمنستان چشم‌انداز خود را دارد، ایران به کریدور به عنوان یک خط قرمز مهم نگاه می‌کند که نباید از آن عبور کرد.

چرا ایران با بازی تازه زنگزور مخالف است؟

به روایت میرور اسپکتیتور همه چیز از آنجا شروع شد که سرگئی لاوروف، وزیر امور خارجه روسیه، در سخنرانی‌اش در باکو، ایروان را به تضعیف توافقات برای رفع انسداد ارتباطات از طریق منطقه سیونیک ارمنستان متهم و در عین حال بر حمایت مسکو از معاهده صلح بین ارمنستان و آذربایجان تأکید کرد. او گفت: «ما از امضای سریع معاهده صلح و رفع انسداد ارتباطات دفاع می‌کنیم. متأسفانه، این رهبری ارمنستان است که در مسیر توافق سنگ اندازی می‌کند.» لاوروف خاطرنشان کرد، «منطق چنین موضعی به سختی قابل درک است.» موضع‌گیری لاوروف واکنش تند تهران را به دنبال داشت. محسن رضایی، فرمانده اسبق سپاه پاسداران انقلاب اسلامی و دبیر فعلی مجمع تشخیص مصلحت نظام گفت: «رفتار دولتمردان روسیه غیرقابل قبول و مغایر با اعلامیه دوستی آن‌ها با ایران است. این ابهامات باید برطرف شود.» شایان ذکر است که مقام‌های ایران پیش از این به ولادیمیر پوتین، رئیس جمهور روسیه و پاشینیان گفته بودند که تهران با گشایش هر کریدوری مخالف است. چند روز بعد، سفیر ایران در ارمنستان به خبرنگاران محلی گفت: «رویاهایی که برخی درباره ارمنستان با نام‌های مختلف از جمله به اصطلاح کریدور دارند، هرگز محقق نمی‌شوند.» سوم سپتامبر، ایران گام جدی‌تری برداشت و تنها به بیانیه‌ها اکتفا نکرد. رسانه‌های ایرانی گزارش دادند، الکسی ددوف سفیر روسیه در تهران در رابطه با حمایت اخیر مسکو از پروژه «کریدور» که آذربایجان را از طریق خاک ارمنستان به نخجوان متصل می‌کند، به وزارت امور خارجه احضار شد. تهران با ابراز نگرانی و اعلام مخالفت با هرگونه تغییر ژئوپلیتیکی که می‌تواند مرزهای تعیین شده در منطقه را نقض کند، اعلام کرد: «چنین موضع گیری نشان دهنده اهمیت حفظ تمامیت ارضی و ثبات در قفقاز برای ایران است، گزاره‌ای که برای منافع ملی و امنیت منطقه‌ای این کشور اهمیت دارد.“ از منظر دیپلماتیک، فراخواندن سفیر به معنای اعتراض تند و با صدای بلند است. با این همه تهران به این گزاره بسنده نکرد. معاون وزیر امور خارجه ایران در ۱۰ سپتامبر در حالی که در ارمنستان به سر می‌برد به خبرنگاران گفت «ایران از انعقاد معاهده صلح بین ارمنستان و آذربایجان استقبال می‌کند و آماده تسهیل آن است، اما با هر دستور کار پنهانی که هدف آن تغییر مرزهای شناخته شده بین‌المللی است مخالفت می‌کنیم. ما طرفدار مفهوم منطقه متحد هستیم که شکل همسایگی را توسعه می‌دهد. البته با رفع انسداد ارتباطات منطقه‌ای نیز موافقیم. در عین حال، ما بر اصل احترام به حاکمیت و تمامیت ارضی کشورها و نیز به رسمیت شناختن حاکمیت جاده‌های عبوری از قلمرو آن‌ها تأکید می‌کنیم.» معاون وزیر امور خارجه ایران خاطرنشان کرد: «ما به منافع دوجانبه در این منطقه احترام می‌گذاریم.»

پشت پرده تنش تهران- مسکو

چرا ایران نگران است و چرا واکنش هایش اینقدر تند است؟ تهران بر این باور است که کریدور پیشنهادی زنگزور مانع دسترسی زمینی آن به اروپا از طریق ارمنستان و گرجستان می‌شود، نتیجه‌ای که نقشه آن را تایید می‌کند. ایران هیچ کریدوری را در ارمنستان نمی‌پذیرد که کشور را تجزیه کند. علاوه بر این، ایران با تعریف کریدور تحت کنترل طرف دیگر از جمله روسیه مخالف است، زیرا ارتباطات خود با سایر کشورها را متکی به بازیگر ثالث می‌کند. ایران کریدور بالقوه را تهدیدی برای مرزها و نفوذ منطقه‌ای خود می‌داند. به ادعای ناظران گشایش این مسیر، موقعیت تهران را به عنوان یک ابرقدرت منطقه‌ای کاهش می‌دهد و درآمدهای ترانزیتی این کشور را به میزان قابل توجهی پایین می‌آورد. علاوه بر این، ایران نگران است که این کریدور مواضع اتحادیه اروپا و ناتو را در نزدیکی مرزهایش تقویت کند، به ویژه با توجه به روابط نزدیک ارمنستان با غرب و رزمایش‌های نظامی ایروان با ایالات متحده، که ایران با دقت آنها را رصد می‌کند. موضع قاطع ایران مانع ایجاد کریدور شده و ایروان را در انتظار بازیگران خارجی برای دستیابی به توافق در قلمرو خود قرار داده است.